



УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ  
ФАКУЛТЕТ ОРГАНИЗАЦИОНИХ НАУКА

На основу одредби чл. 56, 78, 84 и 165. Статута Факултета организационих наука а у складу са чланом 89. Статута Универзитета, Наставно-научно веће Факултета је на седници од 10.07.2013. године усвојило пречишћен текст Правилника о докторским студијама и докторској дисертацији.

Пречишћен текст Правилника садржи:

Основни текст од 18.06.2008. године  
Измене и допуне од 06.07.2011. године  
Измене и допуне од 28.06.2013. године

## ПРАВИЛНИК О ДОКТОРСКИМ СТУДИЈАМА И ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

### *Опште одредбе*

#### Члан 1.

Овим Правилником регулисан је трећи степен академских студија – докторске студије – на Факултету организационих наука у Београду.

Правилник обухвата услове и начин уписа, организацију студија и поступак израде и одбране докторске дисертације.

#### Члан 2.

Факултет организационих наука у Београду (у даљем тексту: Факултет) организује докторске студије у циљу:

- Унапређења научноистраживачког и стручног рада,
- Развоја критичког мишљења,
- Преношења знања на нове генерације из подручја за која је Факултет матичан и оспособљавања кадрова да самостално воде оригинална научна истраживања, развијају нове технологије и публикују своје резултате у међународним часописима. Под међународним часописима се подразумевају часописи са импакт фактором.

#### Члан 3.

Одлуку о организовању докторских студија доноси Сенат Универзитета у Београду (у даљем тексту: *Универзитет*), на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Заједничке докторске студије са факултетима других Универзитета могу се основати посебним споразумом.

#### Члан 4.

Факултет обезбеђује студентима коришћење опреме којом располаже, а која је потребна за научноистраживачки рад, и налази се у лабораторијама и центрима Факултета.

Факултет може обезбедити студентима коришћење опреме која је потребна за научноистраживачки рад и на основу уговора о сарадњи са другим одговарајућим установама.

Факултет обезбеђује коришћење библиотечког фонда из својих или других извора (књиге, монографије, научни часописи, друга периодична издања) у обиму потребном за остварење програма докторских студија. Студенти докторских студија имају приступ и посредством Интернета, базама података које су неопходне за израду докторских дисертација и за научноистраживачки рад.

За извођење докторских студија, Факултет обезбеђује одговарајући простор за извођење наставе, одговарајући лабораторијски простор неопходан за експериментални рад и опрему базирану на савременим информационо-комуникационим технологијама.

## **Организација рада и руковођење на докторским студијама**

### Члан 5.

У реализацији докторских студија надлежности су подељене између Факултета и Универзитета у Београду. У оквиру Факултета надлежности су подељене између:

- Декана Факултета;
- Савета Факултета;
- Наставно-научног већа Факултета;
- Веће студијских програма докторских академских студија (Веће докторских студија);
- Катедри Факултета.

Надлежности тела из претходног става дефинисана су Статутом Факултета.

### Члан 6.

*Веће докторских студија* из области докторских студија:

- разматра и утврђује предлог чланова комисије за магистарске тезе, приступне радове за израду докторских дисертација и докторске дисертације;
- разматра и утврђује теме и наслове магистарских теза, приступних радова за израду докторских дисертација и докторских дисертација;
- разматра и утврђује предлоге извештаја о научној заснованости предложених магистарских теза, и докторских дисертација;
- разматра и утврђује предлоге извештаја о прегледу и оцени завршених магистарских теза, и докторских дисертација;

### Члан 7.

Докторске студије организује и прати Службе за докторске студије (у даљем тексту Служба) којом руководи продекан за научно истраживачки рад.

Продекана за научно истраживачки рад бира Савет факултета на предлог Декана из реда наставника Факултета који испуњававају услове да изводе наставу и да буду ментори на докторским студијама, сагласно Стандардима за акредитацију студијских програма докторских студија.

### Члан 8.

Наставно-научно веће за решавање одређених питања из области организовања и вођења докторских студија именује комисије.

Комисију чине најмање три члана, односно непаран број чланова.

## **Општи услови за упис студената на докторске студије**

### Члан 9.

Упис на докторске студије врши се на основу јавног конкурса који расписује Универзитет у Београду. Пре расписивања конкурса, Факултет даје Универзитету предлог броја студената који се примају, који је у складу са кадровским, просторним, техничким и другим могућностима Факултета, као и са друштвеним потребама, и даје предлог ближих услова уписа.

Конкурс се објављује пре почетка сваке школске године, а по одлуци Универзитета и Факултета може се објавити и пре почетка летњег семестра.

У конкурс се назначује Студијски програм са изборним подручјима, број студената који се примају, услови уписа, износ школарине, као и остала обавештења која се односе на услове уписа и студирања, сходно одредбама Закона о високом образовању, Статута Универзитета, Статута Факултета и овог Правилика.

Запослени на Факултету организационих наука, који конкуришу за упис на докторске студије, морају задовољити услове конкурса, а нису обухваћени ограничењима са бројем студената који се примају.

#### Члан 10.

На студијске програме докторских академских студија могу се уписати:

- лица која имају завршене мастер академске студије, односно интегрисане студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и општом просечном оценом од најмање 8 на основним академским и мастер академским студијама;
- лица која имају завршене мастер академске студије, односно интегрисане студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и општу просечну оцену мању од 8 (осам), а не мању од 7,5 (седам и 50/100) на основним академским и мастер академским студијама, ако имају остварене научне радове у обиму и на начин уређен општим актом факултета, односно Универзитета;
- лице које има академски степен магистра наука, ако не пријави докторску дисертацију, у складу с одредбом члана 128. Закона о високом образовању; и
- лица која су стекла, или стекну VII-1 степен према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, уколико су завршили основне студије са просечном оценом најмање 8 (осам) и уколико није другачије утврђено посебним условима уписа на одређени студијски програм.

Студент последипломских магистарских студија, уписан по прописима који су важили до ступања на снагу Закона, може у току студија прећи на студијски програм докторских студија, у оквиру истих или сродних области студија, под условима које прописује наставно научно веће факултета, односно Веће за студије при Универзитету.

На докторске студије може се уписати лице које зна један светски језик.

Наставно научно веће Факултета својом Одлуком утврђује критеријуме за рангирање кандидата пријављених за упис на докторске студије.

#### *Посебни услови за упис студената на докторске студије*

#### Члан 11.

Право конкурисања на докторске студије у складу са чланом 10 овог Правилника има лице које је завршило студије на Факултету организационих наука.

Право конкурисања има и лице које је у претходном циклусу образовања стекло звање са листе звања Националног савета за високо образовање Републике Србије, уколико припада истој или сродној научној области у пољу у којем је акредитован студијски програм докторских студија на које конкурише.

#### Члан 12.

Кандидат се пријављује на конкурс и том приликом подноси и предаје непосредно Служби следећа докумената:

- пријавни лист са знаком изборног подручја за које конкурише,
- кратку биографију,
- фотокопије стечених диплома на претходним нивоима академских студија, а оригинале на увид,
- фотокопије додатка дипломе или уверења о положеним испитима и потврде о средњој оцени, а оригинале на увид,
- списак научних и стручних радова (уколико их има),
- фотокопије радова (уколико их има), а оригинале на увид,
- доказ о знању једног светског језика,
- доказ о уплати накнаде за пријаву на конкурс,
- по потреби и друге доказе.

Кандидат својим потписом на пријавном листу потврђује да прихвата правила конкурисања на докторске студије, као и услове уписа уколико буде остварио право на упис.

### Члан 13.

Ако је укупан број пријављених кандидата за упис на докторске студије већи од планираног броја кандидата Уписна комисија саставља јединствену ранг листу пријављених кандидата на основу:

- укупног успеха на основним и дипломским академским студијама, односно интегрисаних академских студија (укупно до 60 бодова). У средњу оцену улазе и завршни односно дипломски рад,
- усклађености претходно завршених студијских програма основних и дипломских академских студија са студијским програмом докторских студија (до 30 бодова),
- досадашњих научних резултата и исказаној склоности кандидата за научно-истраживачки рад (до 10 бодова), што се оцењује на основу достављене листе научних радова и копија самих радова,

Да би кандидат стекао право уписа мора да у збиру оствари најмање 51 бод.

Упис кандидата се врши прозивањем по редоследу на ранг листи.

Уписну комисију од три члана именује Декан, а чине је продекан за научно истраживачки рад и два наставника која учествују у извођењу наставе на докторским студијама.

### Члан 14.

Кандидат који је остварио право на упис подноси:

- два пријавна листа ШВ-20;
- две фотографије формата 3,5x4,5cm и једну фотографију формата 1,8x2,3cm, не старије од 6 месеци;
- извод из матичне књиге рођених,
- оригинале или оверене фотокопије:
- стечених диплома на претходним нивоима академских студија и
- додатка дипломе или уверења о положеним испитима и потврде о средњој оцени,
- доказ о уплаћеној школарини за први семестар докторских студија, односно о првој рати уколико је одлуком Савета одобрена уплата у ратама, или доказ о ослобађању школарине,
- по потреби и друге доказе.

### Члан 15.

Страни држављани се уписују на докторске студије под истим условима у погледу школске спреме као и лица која су домаћи држављани. Испуњење услова се констатује на основу дипломе о стеченом образовању, као и садржаја студијског програма односно плана и програма завршених студија кандидата, без нострификације дипломе.

У поступку утврђивања испуњења услова за упис на докторске студије страних држављана, кандидату се може условити упис претходним полагањем одређеног броја испита, са основних академских и мастер академских студија.

Кандидат – страни држављанин, приликом пријављивања на конкурс, подноси решење Универзитета о признавању стране високошколске исправе и оствареном броју ЕСПБ бодова.

Кандидат – страни држављанин дужан је да при упису Факултету поднесе доказ да је здравствено осигуран за школску годину коју уписује.

### Члан 16.

Статус студента докторских студија кандидати стичу уписом, а губе га исписом, завршавањем студија, или сходно члану 21 овог Правилника.

### Члан 17.

За сваког студента се у Служби формира персонални досије и води евиденција и у електронској форми.

### ***Услови за упис у трећи семестар докторских студија***

#### **Члан 18.**

Студент стиче право уписа у трећи семестар уколико је испунио законски минимум о броју остварених ЕСПБ бодова у току прве године студија.

### ***Услови за упис у четврти семестар докторских студија***

#### **Члан 19.**

У четврти семестар докторских студија може се уписати лице које је испунило све предвиђене обавезе током прва три семестра докторских студија с просеком оцена најмање 8 (осам) и које је добило сагласност једног предметног наставника да му буде ментор при изради приступног рада.

### ***Прелазак на докторске студије***

#### **Члан 20.**

За упис у трећи семестар докторских студија може да се пријави и лице које је предходно завршило специјалистичке академске студије на Факултету на студијском програму сродном изборном подручју докторских студија са просечном оценом најмање 8 (осам), уколико задовољава услове наведене у члановима 10. и 11. овог Правилника и уколико му предметни наставници признају као положене предмете у износу од најмање 37 ЕСПБ бодова.

Предметни наставник на докторским студијама може да призна испит положен на специјалистичким академским студијама, уколико по садржају и обиму одговара садржају и обиму предмета на докторским студијама.

У случају да постоји разлика између садржаја и обима градива на предмету са специјалистичких академских и докторских студија, предметни наставник може да услови признавање испита додатним полагањем недостајућег градива.

У трећи семестар докторских студија може се уписати лице које је положило све испите на последипломским магистарским студијама на студијском програму сродном докторским студијама, али није одбранило магистарску тезу, које познаје најмање један светски језик у мери да се може користити страном литературом, те које је објавило најмање два научна рада.

У пети семестар докторских студија може се уписати лице које је одбранило магистарску тезу на студијском програму сродном докторским студијама, које познаје најмање један светски језик у мери да се може користити страном литературом, те које је објавило најмање два научна рада.

Испуњеност наведених услова проверава комисија од три члана, коју именује Наставно-научно веће, а коју чине продекан за научно истраживачки рад и два наставника која учествују у извођењу наставе на докторским студијама, од којих је један наставник са изборног подручја на који се студент пријављује.

### ***Организација наставе и извођење студијског програма докторских студија***

#### **Члан 21.**

Студијски програм и план извођења наставе обликују се према одредбама Закона о високом образовању и општим актима Универзитета и Факултета.

Студијски програм доноси Сенат Универзитета, на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Докторске студије организују се у трајању од три године (шест семестара).

Настава на докторским студијама се одвија по семестрима.

Докторске студије се изводе према акредитованом студијском програму и плану извођења наставе.

План извођења наставе доноси Наставно-научно веће на предлог Већа докторских студија.

Студенти докторских студија имају право да један део наставе на докторским студијама слушају и полажу испите на енглеском језику.

Студент може студирати на докторским студијама најдуже 6 година, рачунајући од дана почетка наставе у првом семестру студија које је уписао. У изузетним случајевима, на

захтев студента, овај рок се може продужити највише за још годину дана, а о чему одлучује Наставно-научно веће.

#### Члан 22.

Настава на докторским студијама организује се у два основна облика:

- групна настава и
- појединачна (менторска) настава.

У зависности од броја студената пријављених за слушање неког предмета, Факултет својом Одлуком одређује однос обима групне и појединачне наставе на том предмету.

Обим студија и оптерећење исказано ЕСПБ бодовима не зависе од тога да ли се из предмета држи организована или појединачна настава.

#### Члан 23.

Услови уписивања године и предмета, испитни рокови, начин полагања испита, као и поновно уписивање године и предмета регулисани су општим актима Универзитета и Статутом Факултета.

Студент докторских студија уписан на одговарајући студијски програм има право да студира по измењеном и допуњеном акредитованом студијском програму.

#### Члан 24.

Студенту докторских студија, Наставно-научно веће, на предлог Већа докторских студија, након уписа у први семестар одређује ментора-саветника из реда наставника Факултета који учествују у извођењу наставе на докторским студијама, водећи рачуна о жељи студента, референцама наставника, као и о равномерном оптерећењу наставника.

Ментор-саветник прати и усмерава рад студента током прва три семестра студија.

#### Члан 25.

Студенти докторских студија финансирају се из буџета или плаћањем школарине, у складу са законом.

Висину школарине одређује Савет Факултета, на предлог Наставно-научног већа Факултета.

Средства за реализацију докторских студија Факултет може обезбедити и у сарадњи са другим факултетима Универзитета у Београду, као и другим високошколским установама, акредитованим научним установама и међународним организацијама.

#### Члан 26.

Наставу на докторским студијама држе изабрани наставници Факултета који испуњавају услове из Правилника о стандардима за наставно особље.

Наставу могу држати, уз претходну сагласност Наставно-научног већа, и наставници других факултета, као и лица изабрана у научна звања, под условима и на начин прописан Законом и општим актом који доноси Сенат Универзитета у Београду, и који испуњавају услов из Правилника о стандардима за наставно особље.

Одлуку о ангажовању наставника других факултета и лица изабраних у научна звања доноси Наставно-научно веће Факултета пре почетка наставе, за сваку школску годину.

#### Члан 27.

Пре почетка сваке школске године Наставно-научно веће доноси план ангажовања наставника за докторске студије.

Један студент докторских студија код једног наставника може слушати и полагати највише три предмета.

#### Члан 28.

Наставници који изводе наставу на докторским студијама дужни су да одреде време консултација за свој предмет у часовима који су најпогоднији за већину студената и да то време објаве на огласној табли и Интернет страници Факултета.

## ***Стицање ЕСПБ бодова***

### **Члан 29.**

Докторске студије из наука за које је матичан Факултет усклађене су са европским системом преноса бодова (даље: ЕСПБ) ради омогућавања мобилности студената.

Сагласно систему из става 1. овог члана, одређује се бодовна вредност сваког студијског садржаја (наставни предмети, семинарски радови, завршни рад и др.), на начин да студент у једном семестру уписује 30 ЕСПБ бодова.

Студент током прва три семестра треба да положи испите предвиђене студијским програмом којима стиче укупно 90 ЕСПБ бодова.

Студент уз писмену сагласност ментора саветника може да бира предмете из других сродних студијских програма докторских студија на истом или на другом Универзитету, с тим што је максималан укупан број ЕСПБ бодова остварен из тако одабраних предмета 30.

Након полагања испита, студент треба у четвртном семестру да пријави, уради и одбрани приступни рад којим стиче 30 ЕСПБ бодова. Успешном одбраном приступног рада кандидат стиче право пријаве докторске дисертације.

Студент у петом и шестом семестру ради на пријављеној докторској дисертацији чијом одбраном стиче 60 ЕСПБ бодова.

Током докторских студија студент је у обавези да оствари укупно 180 ЕСПБ бодова.

## ***Испити***

### **Члан 30.**

Испит је јединствен и полаже се усмено, писмено, односно практично. Начин полагања испита утврђује се планом извођења наставе.

Успех на испиту изражава се оценама, на начин уређен Статутом Факултета.

### **Члан 31.**

Испит се полаже пред предметним наставником.

На испите на докторским студијама примењују се општи акти Универзитета и Факултета.

О положеним испитима се води евиденција предвиђена законом о високом образовању и Статутом Факултета.

## ***Настава и контрола квалитета наставе***

### **Члан 32.**

Настава на докторским студијама изводи се у облику предавања, семинара, консултација и других облика наставе, утврђених планом извођења наставе.

Студенти докторских студија обавезно учествују у научноистраживачком раду.

Квалитет наставе на докторским студијама оцењује се у складу са Правилником о студентском вредновању педагошког рада наставника и на друге начине предвиђене општим актима Универзитета и Факултета.

Исказана мишљења студената узимају се у разматрање приликом састављања плана извођења наставе.

### **Члан 33.**

Настава од четвртог семестра је прилагођена потреби научно-истраживачког рада кандидата ради израде приступног рада, односно израде докторске дисертације.

Студенти су дужни да похађају наставу и извршавају друге студијске обавезе.

## ***Приступни рад на докторским студијама***

### **Члан 34.**

Основна сврха приступног рада је да омогући студенту да након полагања свих предмета на одабраном студијском програму докторских студија:

- покаже обимно знање и дубоко разумевање проблема у делу студијског подручја које је изучавао на докторским студијама, тако што ће на основу шире литературе дати свеобухватан преглед уочених проблема у датој ужој научној области, као и познате начине решавања ових проблема,
- пружи сопствени критички осврт на представљање описаних проблема и решења,
- идентификује актуелан проблем, или проблеме, у ужој научној области за које би извео самостална истраживања и циљеве које би желео тим истраживањима да оствари,
- изложи форму очекиваног научног доприноса (нов модел, нова техника, нов приступ,...),
- изложи полазне хипотезе и очекиване научне резултате,
- наведе основне методе истраживања које ће користити при решавању постављеног проблема и образложи њихов избор,
- наведе план истраживања (фазе истраживања, коришћење метода истраживања у појединим аспектима истраживања) са предвиђеном динамиком реализације,
- наведе оквирни садржај рада као приказа резултата истраживања (најмање до нивоа секција у поглављима, пожељно до трећег нивоа хијерархије),
- наведе литературу коју ће користити у истраживању.

Последње поглавље приступног рада мора да садржи формалну пријаву докторске дисертације са следећим елементима:

- Дефинисати проблем, предмет и циљ истраживања; Полазне хипотезе дисертације (хипотезе које ће се научно потврдити или оборити); Научне методе истраживања; Очекивани научни допринос докторске дисертације; План истраживања и структура рада, литература која ће се користити приликом истраживања)
- Биографија
- Списак објављених радова

### ***Поступак током пријаве и израде приступног рада***

#### Члан 35.

Ментор на приступном раду може да буде наставник ангажован на извођењу студијског програма на који је студент уписан. Уз писмену сагласност предложеног ментора кандидат подноси Служби пријаву за израду приступног рада на докторским студијама (у даљем тексту *приступни рад*). Ментор иницијално предлаже два члана комисије за оцену погодности теме, преглед, оцену и одбрану завршеног приступног рада, оцену научне заснованости пријављене докторске дисертације, из реда наставника ангажованих на докторским студијама, при чему је један члан са другог факултета.

#### Члан 36.

Служба доставља Пријаву кандидата за израду приступног рада Већу докторских студија које утврђује ментора кандидату за израду приступног рада, предлог чланова комисије за преглед и одбрану завршеног приступног рада, и оцену научне заснованости докторске дисертације.

#### Члан 37.

Наставно-научно веће Факултета разматра предлог Већа докторских студија, одобрава израду приступног рада и доноси одлуку о именовању ментора за израду приступног рада, именује чланове Комисије за преглед и одбрану завршеног приступног рада и оцену научне заснованости докторске дисертације.

#### Члан 38.

Кандидат пише приступни рад у складу са чланом 34 Правилника. Уз сагласност ментора, завршен приступни рад, кандидат предаје Служби за докторске студије.



## *Поступак током одбране приступног рада*

### Члан 39.

Одбрана приступног рада је јавна.

### Члан 40.

Чланови Комисије за оцену погодности предложене теме и преглед и оцену завршеног Приступног рада састају се 15 минута пре одбране и из свог састава одређују Председника комисије за јавну одбрану, при чему ментор не може бити председник.

### Члан 41.

Председник комисије отвара јавну одбрану позивањем присутних гостију да устану и потом у кратком обраћању присутнима наводи разлоге окупљања, име кандидата, назив теме и састав чланова комисије пред којима се брани приступни рад. Након овог кратког обраћања Председник комисије позива присутне госте да седну и потом даје кратку биографију кандидата и детаљан приказ процедуралних корака који су претходили овој јавној одбрани. Потом даје реч ментору да наведе делове извештаја о прегледу и оцени Приступног рада који се односе пре свега на доприносе кандидата током истраживања. Након излагања ментора Председник комисије даје реч кандидату који треба да у времену до 30 минута прикаже актуелност решаваних проблема, претходне приступе решавању, да да критички осврт на наведене приступе указујући на њихове добре и лоше особине.

### Члан 42.

Кандидат у свом усменом излагању на одбрани приступног рада посебну пажњу треба да посвети проблему у ужој научној области за који сматра да може дати научни допринос који се захтева у докторској дисертацији. Кандидат ће изложити полазне хипотезе и очекиване научне резултате, навести основне методе истраживања које ће користити при решавању постављеног проблема и образложити њихов избор. На крају ће кандидат навести предлог плана истраживања, са фазама истраживања и коришћењем метода истраживања у појединим аспектима истраживања, као и предвиђену динамику реализације током израде своје докторске дисертације.

### Члан 43.

Након усменог излагања кандидата, Председник ће дати реч члановима комисије који ће у форми питања и одговора наставити са овим делом одбране приступног рада. Када сви чланови комисије заврше са испитивањем кандидата, комисија се повлачи на краће већање.

### Члан 44.

Одлука комисије при првој јавној одбрани може бити Одбрани-о/ла или Поправни испит, а при другом покушају одбране Одбрани-о/ла или Није одбрани-о/ла.

У случају да се кандидат упућује на поправни испит, нова јавна одбрана мора бити заказана у року не дужем од три месеца.

Комисија доноси одлуку већином гласова. У случају једнаке поделе гласова, одлучује глас Председника комисије. Донета одлука се уписује у Записник о јавној одбрани приступног рада.

### Члан 45.

Комисија за преглед и оцену завршеног приступног рада ће у случају успешно одбрањеног приступног рада у року од 30 дана од дана одбране доставити Служби и извештај са оценом научне заснованости пријављене докторске дисертације, са предлогом будућег ментора.

Извештај са оценом научне заснованости пријављене докторске дисертације посебно треба да садржи:

Предмет и циљ рада, његову оправданост, основне хипотезе од којих се полази, методе које ће се у истраживању применити, план истраживања, оквирни садржај дисертације, очекиване научне резултате, прелиминарни списак литературе и извора, као и предлог за ментора.

У случају неслагања са већином чланова комисије, члан Комисије може да поднесе посебан извештај.

Служба прослеђује извештаје Већу докторских студија.

### ***Усвајање извештаја комисије о одбрањеном приступном раду кандидата и извештаја са оценом научне заснованости пријављене докторске дисертације***

#### **Члан 46.**

Веће докторских студија разматра извештај са јавне одбране приступног рада на докторским студијама, као и извештај о оцени научне заснованости пријављене докторске дисертације кандидата, са предлогом будућег ментора, и прихваћен извештај предлаже члановима Наставно-научног већа на усвајање.

#### **Члан 47.**

Наставно-научно веће Факултета на предлог Већа докторских студија разматра и усваја извештај о оцени научне заснованости пријављене докторске дисертације кандидата, са предлогом будућег ментора.

Прихваћени извештај о оцени научне заснованости пријављене докторске дисертације кандидата, са предлогом будућег ментора, Служба доставља надлежном стручном органу Универзитета на сагласност.

Сагласност на предложену тему докторске дисертације даје Веће научних области Универзитета.

### ***Докторска дисертација***

#### **Члан 48.**

Докторска дисертација треба да представља изворан и самосталан научни рад, који доприноси развоју научне мисли, а који је по методологији обраде и степену доприноса науци подесан за утврђивање способности кандидата да као самостални истраживач делује у одабраној научној области.

#### **Члан 49.**

Студент докторских студија дужан је да достави завршену докторску дисертацију најраније шест месеци пре истека рока из члана 21 став 8 овог Правилника, а минимум 3 месеца од момента добијања сагласности на предложену тему од стране научних области Универзитета у Београду до момента када ментор извештава да је кандидат завршио докторску дисертацију

Изузетно, Наставно-научно веће може, на предлог студента, одредити продужење или скраћење рокова, ако за то постоје оправдани разлози.

#### **Члан 50.**

Након што је кандидат завршио са писањем докторске дисертације и испунио услове предвиђене Правилником о стандардима, ментор о овоме обавештава Службу и предлаже два члана комисије за преглед и оцену завршене докторске дисертације.

#### **Члан 51.**

Служба доставља извештај ментора о завршеној докторској дисертацији, који садржи иницијални предлог два члана комисије за преглед и оцену завршене докторске дисертације, Већу докторских студија.

Веће докторских студија утврђује предлог чланова комисије за преглед и оцену завршене докторске дисертације и прослеђује га Наставно-научном већу Факултета.

#### **Члан 52.**

Наставно-научно веће Факултета разматра и доноси одлуку о члановима комисије за преглед и оцену завршене докторске дисертације.

Комисију за преглед и оцену завршене докторске дисертације чине најмање три члана из реда наставника, односно истраживача са научним звањем из области на коју се односи тема докторске дисертације.

Најмање један члан Комисије за оцену докторске дисертације мора бити лице које није запослено на Факултету.

#### Члан 53.

Након одређивања Комисије за преглед и оцену завршене докторске дисертације, студент израђену докторску дисертацију, са бројем примерака који одговара броју чланова комисије увећаном за два (један примерак за Факултет, а један за Универзитет), доставља Служби.

#### Члан 54.

Комисија за преглед и оцену завршене докторске дисертације подноси Наставно-научном већу извештај у коме предлаже да се докторска дисертација:

- прихвати, а кандидату одобри одбрана;
- врати кандидату на дораду (да се допуни односно измени), или
- одбија.

Чланови Комисије за оцену докторске дисертације дужни су да извештај поднесу у року од два месеца од дана именовања.

Наставно-научно веће може изузетно тај рок из оправданих разлога продужити за још највише два месеца.

Ако комисија не достави извештај у року из става 2 и 3 овог члана, Наставно-научно веће образује нову комисију.

#### Члан 55.

Комисија за преглед и оцену завршене докторске дисертације доставља Служби одговарајући писани извештај. Служба наведени извештај прослеђује Већу докторских студија која га разматра и утврђен предлог доставља Наставно-научном већу Факултета.

#### Члан 56.

Наставно-научно веће Факултета разматра извештај Комисије за преглед и оцену завршене докторске дисертације и доноси одлуку о стављању извештаја и докторске дисертације на увид јавности у просторијама библиотеке.

Обавештење о стављању извештаја о завршеној докторској дисертацији ставља се на увид јавности на огласној табли Факултета, односно на Интернет стараниц Факултета. Увид јавности траје 15 дана.

Заинтересована лица могу у просторијама Факултета у року од **15** дана од дана стављања на увид јавности прегледати достављену докторску дисертацију и извештај, те уложити свој писани приговор на дисертацију, односно на извештај.

#### Члан 57.

Након истека рока за увид јавности уколико нема примедби на изложену докторску дисертацију, извештај о завршеној докторској дисертацији и дисертација се достављају на одговарајуће Веће научних области Универзитета у Београду на сагласност.

#### Члан 58.

Уколико се у току увида јавности надлежној служби Факултета доставе потписане примедбе на изложену докторску дисертацију, поднете примедбе се достављају члановима Комисије за оцену завршене докторске дисертације. О поднетим потписаним примедбама расправљају чланови Комисије за оцену завршене докторске дисертације и достављају своје закључке у писменој форми члановима Већа за докторске студије.

На основу примедби и закључака, чланови већа докторских студија заузимају став који се прослеђује Наставно научном Већу на даље разматрање.

Ако Наставно-научно веће закључи да се поднети извештај о завршеној докторској дисертацији не може прихватити они могу од Комисије за оцену завршене докторске дисертације да затраже допунски извештај или могу именовати нову Комисију за оцену завршене докторске дисертације.

Ако Наставно-научно веће закључи да се поднети извештај о завршеној докторској дисертацији може прихватити, онда ће се Извештај комисије о завршеној докторској дисертацији и закључак Наставно научног већа о пристиглим примедбама послати на сагласност одговарајућем Већу научних области Универзитета.

### ***Одбрана докторске дисертације***

#### **Члан 59.**

Након добијене сагласности Већа научних области Универзитета, служба за докторске студије о томе обавештава ментора и студента. Студент у договору са ментором и члановима Комисије за оцену завршене докторске дисертације извештава Службу о дану и часу одбране докторске дисертације.

Служба у средствима јавног информисања, на интернет страници Факултета и на огласној табли Факултета оглашава информацију о одбрани докторске дисертације, са подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, и то најкасније два дана пре одржавања одбране.

#### **Члан 60.**

Одбрана докторске дисертације је јавна.

#### **Члан 61**

Чланови Комисије за одбрану докторске дисертације састају се 15 минута пре одбране и из свог састава одређују Председника комисије за јавну одбрану, при чему ментор не може бити председник, као ни наставник који није у радном односу на Факултету.

Председник Комисије за одбрану докторске дисертације по правилу је наставник, односно истраживач, који је најстарији по звању.

Изузетно, уз сагласност Декана Комисија може приступити одбрани уколико један члан комисије оправдано није у могућности да присуствује одбрани, али одбрани мора присутвовати најмање три члана Комисије. Уколико то није могуће, одбрана докторске дисертације ће се одложити.

#### **Члан 62.**

Председник Комисије за одбрану докторске дисертације отвара јавну одбрану позивањем присутних гостију да устану и потом у кратком обраћању присутнима наводи разлоге окупљања, име кандидата, назив теме и састав чланова комисије пред којима се брани докторска дисертација.

Након овог кратког обраћања Председник комисије позива присутне госте да седну и потом даје кратку биографију кандидата, као и детаљан приказ процедуралних корака који су претходили овој јавној одбрани.

Председник Комисије потом даје реч ментору да изложи делове извештаја о прегледу и оцени докторске дисертације који се односе пре свега на доприносе кандидата постигнуте током истраживања.

#### **Члан 63.**

Кандидат, у оквиру времена које му одреди председник Комисије, излаже садржај своје дисертације, методе које је применио и објашњава закључке до којих је дошао.

Када кандидат заврши своје излагање, чланови Комисије, редом који одреди председник Комисије, износе личне ставове који се односе на дисертацију и усмено излагање кандидата, постављају кандидату питања или траже објашњења у вези изнетих тврдњи у тексту дисертације или током излагања.

Председник Комисије одређује да ли ће кандидат давати одговоре и објашњења после речи појединих чланова Комисије или ће прво саслушати питања, а потом одговарати.

Кандидат је дужан да одговори на питања која му поставе чланови Комисије и да пружи тражена објашњења.

Уколико чланови Комисије немају више питања, председник Комисије саопштава присутнима да је овај део јавне одбране докторске дисертације закључен и да се Комисија повлачи на већање и одлучивање гласањем.

#### Члан 64.

Током већања Комисија за одбрану докторске дисертације оцењује одговоре кандидата на постављена питања и затражена објашњења.

У поступку одлучивања Комисија може донети одлуку да је кандидат докторску дисертацију одбранио, или да је није одбранио.

Комисија за одбрану докторске дисертације доноси одлуку већином гласова.

У случају једнаке поделе гласова, одлучује глас председника Комисије. Донета одлука се уписује у Записник о јавној одбрани докторске дисертације и овај записник потписују сви чланови Комисије.

Чланови комисије који су остали у мањини могу да у записник унесу издвојено мишљење.

#### Члан 65.

Након потписивања Записника о одбрани докторске дисертације, комисија се враћа у просторију у којој кандидат брани докторску дисертацију.

Председник Комисије за одбрану докторске дисертације поново позива све присутне да на кратко устану и потом јавно проглашава одлуку Комисије.

#### Члан 66.

Ако Комисија за одбрану докторске дисертације у току одбране, или током већања, закључи да постоји оправдан основ за накнадну проверу самосталности рада или оригиналности резултата за које се у извештају тврди да представљају научне доприносе кандидата, прекинуће и одложити даљу одбрану на рок не дужи од три месеца.

Ако кандидат не дође на одбрану која је одложена, а изостанак не оправда ваљаним разлозима, Комисија доноси одлуку да је кандидат одустао од одбране, те да није одбранио докторску дисертацију.

#### Члан 67.

Ако Наставно-научно веће одбије поднету докторску дисертацију, или ако Комисија за одбрану докторске дисертације одлучи да докторска дисертација није одбрањена, кандидат може предложити Наставно-научном већу да му одобри нову тему докторске дисертације.

#### Члан 68.

Комисија за одбрану докторске дисертације извештај са одбране докторске дисертације доставља Наставно-научном већу које га разматра и доноси одлуку о усвајању.

Ако Наставно-научно веће усвоји извештај у којем стоји да је кандидат одбранио докторску дисертацију, сматра се да је кандидат завршио докторске студије.

### ***Научни назив и промоција***

#### Члан 69.

Лице које заврши докторске студије стиче научни назив доктора наука у области у којој је акредитован студијски програм.

Промоција доктора наука се по правилу врши на Универзитету.

### ***Прелазне и завршне одредбе***

#### Члан 70.

Одредбе овог правилника о пријави, оцени и одбрани докторске дисертације, као и о научном називу и промоцији, сходно се примењују на кандидате - магистре наука, који, на основу члана 128. Закона о високом образовању («Службени гласник РС», бр. 76/05, 100/07, 97/08, 44/10), имају право да назив доктора наука стекну према прописима који су важили до ступања на снагу тога закона.

#### Члан 71.

Пречишени текст Правилника примењује се од дана објављивања.

Председник Наставно-научног већа  
Проф. др Милан Мартић